

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου &

Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

Πληροφορίες: Π. Τσίπα

Τηλ.: 213.212.8332

Fax.: 213.136.8307

Email: koinovouleftikos@migration.gov.gr

Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντης 18233

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2020

ΑΠ. 555

ΠΡΟΣ:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

ΚΟΙΝ:

1. Βουλευτή κα Μ. Αθανασίου
Βουλή των Ελλήνων
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2008/23.11.2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κα Μ. Αθανασίου, με θέμα «Συμπλοκές συμμοριών Πακιστανών και ακραία εγκληματικότητα στα Καμίνια Πειραιά» και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Οι διαδικασίες ταυτοποίησης, αξιολόγησης, χορήγησης και ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ρυθμίζονται ρητά από την εθνική έννομη τάξη στο ν. 4636/2019 (Α' 169) «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 01.01. 2020.

Ειδικότερα όσο αφορά στις διαδικασίες ταυτοποίησης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του αρ. 39 ν. 4636/2019 (Α' 169) «Στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς, που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα ή διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής. Τα πρόσωπα αυτά οδηγούνται άμεσα με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης όπου υπάγονται στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός του Κέντρου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν την καταγραφή των προσωπικών στοιχείων τους και τη λήψη, καταχώριση και αποστολή των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων στην κεντρική ευρωπαϊκή βάση Eurodac προς ταυτοποίηση, την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους, τον ιατρικό τους έλεγχο και την παραπομπή με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου ή της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής σε περίπτωση που ανακύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, σε διαδικασία διαπίστωσης ανηλικότητας.

Αναφορικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και ελέγχους για ζητήματα που άπτονται σε λόγους εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης, σημειώνεται ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο θεσπίζει ένα σαφές πλαίσιο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών ασύλου και των αρμόδιων αστυνομικών και δικαστικών αρχών, με διατάξεις που διατρέχουν όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου.

Ειδικότερα, τα δακτυλικά αποτυπώματα των αιτούντων τα οποία αποστέλλονται προς καταχώριση στην Ευρωπαϊκή Βάση Eurodac, αποστέλλονται επίσης μέσω ασφαλών διαύλων

επικοινωνίας και διασυνδεδεμένων πληροφοριακών συστημάτων, στην αρμόδια Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (ΔΕΕ) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ. ΑΣ), η οποία προβαίνει στον έλεγχο των αποτυπωμάτων για τυχόν προηγούμενη σήμανση για αξιόποινη πράξη και προκειμένου να ελεγχθεί περίπτωση καταχώρησης μέτρου για το συγκεκριμένο πρόσωπο στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) είτε στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν (SIS II) από την Ελλάδα ή άλλο κράτος- μέλος για λόγους δημόσιας τάξης.

Ακολουθώς, η αρμόδια αρχή εξέτασης, προκειμένου να αποφανθεί επί υποβληθείσας αίτησης για χορήγηση διεθνούς προστασίας, εξετάζει την κατά νόμο συνδρομή λόγων αποκλεισμού (αρ.12 και 17 του ν. 4636/2019). Σε περίπτωση που η ανωτέρω ενημέρωση περιέρχεται στις αρμόδιες αρχές ασύλου μετά την χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι τελευταίες προβαίνουν σε αντίστοιχη διερεύνηση της υπόθεσης, προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν συνδρομή λόγων ανάκλησης καθεστώτος (αρ. 14, 19 και 91 του ν. 4636/2019). Εφόσον προκύπτουν σοβαρές αμφιβολίες για τη γνησιότητα προσκομισθέντων ταξιδιωτικών ή ταυτοποιητικών εγγράφων, αυτά διαβιβάζονται για έλεγχο στην Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (ΔΕΕ) της ΕΛ.ΑΣ. Εάν, μετά τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι αρχές Ασύλου ενημερωθούν, από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., ότι το διαβατήριο ή άλλο ταυτοποιητικό έγγραφο που προσκόμισε ο αιτών κατά την εξέταση της αίτησής του, είναι πλαστό, προβαίνουν σε επανεξέταση της υπόθεσης, προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν συνδρομή λόγων ανάκλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 3(β), 19 παρ. 3 (β) και 91 του ν. 4636/2019.

Αξίζει να σημειωθεί ότι έλεγχος στις βάσεις (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) και SIS II, για καταχώρηση μέτρου συνδεδεμένου με λόγους δημόσιας τάξης διενεργείται επιπλέον και στο στάδιο της υποβολής, από δικαιούχους καθεστώτος διεθνούς προστασίας, αίτησης για χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων από τις αρμόδιες για την εκτύπωση των ταξιδιωτικών εγγράφων αστυνομικές αρχές.

Αναφορικά με τους νομίμως διαμένοντες αναγνωρισμένους πρόσφυγες, σημειώνεται καταρχήν ότι σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4636/2019 σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας χορηγείται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της.

Σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας χορηγείται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται, το αργότερο τριάντα ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της.

Οι παραπάνω αναφερόμενες άδειες διαμονής δεν χορηγούνται ή δεν ανανεώνονται, όταν εξετάζεται ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εθνικής ασφάλειας.

Στα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας χορηγούνται άδειες διαμονής για όσο χρόνο ισχύει η άδεια διαμονής του δικαιούχου, εφόσον διατηρούν την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Άδεια διαμονής χορηγείται επίσης, και στα μέλη οικογένειας δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η οποία δημιουργείται μετά την είσοδό του στη χώρα Ως προς την ανανέωση των ως άνω αδειών διαμονής ο δικαιούχος υποβάλει εκ νέου αίτηση και ακολουθείται ο ίδιος έλεγχος της αρχικής χορήγησης.

Για τις λοιπές περιπτώσεις νόμιμης διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, η είσοδος και διαμονή τους στην ελληνική επικράτεια, ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις ν.4251/2014 (Α' 80).

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ανωτέρω νόμου, ως προς τις γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής, το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους του Κώδικα αυτού, τελεί μεταξύ άλλων και υπό την προϋπόθεση να μην θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων.

Ως κριτήρια για τη συνδρομή των λόγων και δημόσιας τάξης και ασφάλειας, συνεκτιμώνται από την αρμόδια για την έκδοση της άδειας διαμονής υπηρεσία: i) η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή πλημμέλημα σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, ii) η εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων, η οποία παύει αυτοδικαίως να ισχύει με τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, iii) άλλοι λόγοι δημόσιας τάξης, οι οποίοι θα πρέπει να μνημονεύονται ειδικώς και αιτιολογημένα στη σχετική απόφαση, iv) ιδιαιτέρως εξαιρετικοί λόγοι, ειδικώς αιτιολογημένοι, που αφορούν σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας.

Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο μόνο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας και για την υπαγωγή σε καθεστώς αδειών διαμονής μακράς διάρκειας. Για τα ανήλικα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών, η εξέταση συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας θα διενεργείται μόνο μετά τη συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας τους. Εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Η συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας που ανακύπτουν μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής συνιστούν λόγο ανάκλησης της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
2. κ. Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
3. Γραφείο Τύπου
4. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου